

Csajányi Melinda

A két háború közti magyar főnemesség házassági „stratégiái”

Előadásom célja annak vizsgálata, hogy a *széthulló OMM* Magyarországnak hagyományos uralkodó osztálya, az ARISZTOKRÁCIA, szembesülve politikai és gazdasági erejének - a 19. század utolsó harmadában már plasztikusan érezhető - gyengülésével, milyen túlélési stratégiákkal adott ösztönös választ „HÁZASSÁGPOLTIKÁJÁVAL” a kihívásra úgy, hogy hagyományos értékeit megtartva adhassa tovább. Módszerünk a 20. századi magyar főnemesség házassági szokásainak elemzése, szem előtt tartva a magyar főnemesség egymástól jól elkülöníthető csoportjainak, a „de genere nemességnek” valamint a köznemességnek csoportspecifikumait. Külön elemzendő az úgy nevezett „címeraranyozások” kérdése, mely a gazdag zsidóság és a magyar arisztokrácia egyes pontokon történő összefonódásának valódi jelentőségét kutatja.

Csányi Gergely

A „jó anya” modern mítosza Magyarországon történeti, globális perspektívából

Előadásomban Foucault lélek-elméletére, illetve Fernand Braudel és a világrendszer-elemzés módszertani belátásaira támaszkodva azt mutatom be, hogy a „jó anya” mítoszai hogyan ágyazódtak a különböző korok gazdasági-társadalmi viszonyaiba. Bemutatom, hogy e mítoszok egyrésztől közrejátszottak a felhalmozáshoz szükséges meg nem fizetett reprodukív munka biztosításában, másrésztől a 19. századtól egy új piaci szegmenst támasztottak alá. Vázlatosan összefoglalom a „jó anya” mítoszának történetét a világrendszer centrumában, majd összefoglalom a „jó anya” szocialista mítoszáét. Végül empirikus példákkal illusztrálva amellet érvelek, hogy a „jó anya” rendszerváltozás utáni magyar mítosza egyaránt folytonos a „jó anya” szocialista mítoszával és egyaránt magába olvasztotta a médián és az interneten keresztül a „jó anya” nyugati mítoszáét.

Fehér Zoltán

A bátyai család régen és ma című előadásáról

Előadásomban csak a bátyai parasztcsaládokról szólok, ezért részletesebben ismertetem a bátyai családokat is bemutató régebbi tanulmányokat. Így Erdei marxista szellemű 1937-ben megjelent Futóhomokjának tévedéseit igazítom ki, aki maradinak nevezte a sárközi paraszti kertészkedést és kereskedést. Kiemelem, hogy a bátyai paprikás családok gazdasági helyzetüktől függetlenül kemény politikai harcot folytattak a monopólium bevezetése ellen a 30-as években. A parasztcsaládok értékrendjében első helyen állott a föld és a munka. Utalok arra, hogy paraszti életrajzokban ennek milyen lenyomata van. Bátyán nem volt agrárproletár, mert minden család rendelkezett minimális (egy hold alatti) földbirtokkal. A paprikatermelés pedig (Erdeivel szemben) szakmunkának tekinthető, hisz iparigazolvánnyal kellett rendelkeznie a kikészítőnek és a kereskedőnek. Így „hivatalosan” Bátya lakosságának egésze „iparosnak minősült”, magukat „pógárnak” nevezték. A családi munkában (így a paprikatermelésben) szigorúan érvényesült a nemek szerinti munkamegosztás. A gyermeknevelési eszmény az „ügyes” gyerek, akit kicsi korától fogva a munkára neveltek. Ezt egészítette ki a szocializáció során a kortárscsoportok (legény és lány bandák) hatása. A kevésbé ismert szerzők, mint Bajnai 1852-es és Simonyi 1882-es tanulmányai nagyszerű leírását adják